01002211912940012

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ Αρ. Φύλλου 221

19 Δεκεμβρίου 1994

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 397 (1)

Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου 90/269/ΕΟΚ».

**Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1, 3 και 5 του ν. 1338/83 (34/Α) «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του ν. 1440/84 (70/Α) «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητος νθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΘΡΑΤΟΜ» και τροποποιήθηκε από το άρθρο 7 του ν. 1775/88 (101/Α) «Εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» και το άρθρο 65 του ν. 1892/90 (101/Α) «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 1568/85 (177/Α) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».

3. Τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1568/85.

4. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1836/89 (79/Α) «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».

5. Τις διατάξεις των άρθρων 24, 25, 26 και 27 του ν. 2224/94 (112/Α) «Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις».

6. Την αριθμ. 5/16.6.94 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

7. Την αριθμ. 80170/26.7.94 (585/Β) κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας Γεώργιο Αδαμόπουλο».

8. Την ΥΠ/122/14.7.94 Απόφαση (550/Β) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας Χρήστο Ροκόφυλλο».

9. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του ν. 1558/85 (137/Α) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά ργανα», που προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/92 (154/Α) «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων κ.τλ.».

10. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας ή του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ, δεδομένου ότι οι δαπάνες εντάσσονται στα πλαίσια των ήδη εγκεκριμένων προϋπολογισμών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 1836/89, ο οποίος έχει επεκταθεί και στο Δημόσιο.

11. Την αριθμ. 573/18-10-94 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας – Εμπορίου, του αναπληρωτή Υπουργού Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας και του Υφυπουργού Εργασίας, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο–Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν προεδρικό διάταγμα καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την χειρωνακτική διακίνηση φορτίων που συνεπάγεται κίνδυνο ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο κατατάσσονται.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ισχύουν και οι ιδιαίτερες ρυθμίσεις της ΚΥΑ 88555/3293/88 (721/Β) «Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ» που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/89 (79/Α) «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».

4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στο ένστολο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και στο οικιακό υπηρετικό προσωπικό.- Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εξασφαλίζεται, όσο αυτό είναι δυνατόν, η ασφάλεια και η υγεία του ως άνω προσωπικού, έχοντας υπόψη τους στόχους του παρόντος.

Άρθρο 2

Ορισμός

Για τους σκοπούς του παρόντος ως χειρωνακτική διακίνηση φορτίων νοείται κάθε μετατόπιση ή στήριξη φορτίου, από ένα ή περισσότερους εργαζόμενους, όπως η ανύψωση, η απόθεση, η ώθηση, η έλξη ή η μετακίνηση φορτίου, η οποία λόγω των χαρακτηριστικών της ή εξαιτίας δυσμενών εργονομικών συνθηκών, περιέχει κινδύνους ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Άρθρο 3

Γενική διάταξη

1. Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά μέτρα ή χρησιμοποιεί τα κατάλληλα μέσα και ιδίως τον κατάλληλο μηχανικό εξοπλισμό, προκειμένου να αποφευχθεί η ανάγκη χειρωνακτικής διακίνησης φορτίων από τους εργαζόμενους.

2. ταν δεν μπορεί να αποφευχθεί η χειρωνακτική διακίνηση φορτίων από εργαζομένους, ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά μέτρα, χρησιμοποιεί τα κατάλληλα μέσα ή παρέχει στους εργαζομένους τα μέσα αυτά, ώστε να μειώνεται ο κίνδυνος που διατρέχουν κατά τη χειρωνακτική διακίνηση των φορτίων αυτών, λαμβάνοντας υπόψη το παράρτημα Ι του άρθρου 8.

Άρθρο 4

Οργάνωση των θέσεων εργασίας

Σε όλες τις περιπτώσεις που είναι αναπόφευκτη η χειρωνακτική διακίνηση φορτίων από τον εργαζόμενο, ο εργοδότης οργανώνει τις θέσεις εργασίας κατά τέτοιο τρόπο, ώστε η διακίνηση αυτή να μην προκαλεί κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων και για το σκοπό αυτό:

1. Αξιολογεί, εάν είναι δυνατόν εκ των προτέρων, τις συνθήκες ασφάλειας και υγείας του συγκεκριμένου τύπου εργασίας, εξετάζοντας ιδίως τα χαρακτηριστικά του φορτίου και λαμβάνοντας υπόψη το παράρτημα Ι του άρθρου 8.

2. Μεριμνά για την αποφυγή ή την μείωση του κινδύνου βλάβης ιδίως για τη ράχη και την οσφυϊκή χώρα των εργαζομένων, λαμβάνοντας τα κατάλληλα μέτρα, εξετάζοντας ιδίως τα χαρακτηριστικά του εργασιακού περιβάλλοντος και τις απαιτήσεις της εργασίας και λαμβάνοντας υπόψη το παράρτημα Ι του άρθρου 8.

Άρθρο 5

Χρήση του παραρτήματος ΙΙ

Ο εργοδότης προκειμένου να αναθέσει εργασία χειρωνακτικής διακίνησης φορτίου σε εργαζόμενους, λαμβάνει υπόψη:

1. Το παράρτημα ΙΙ του άρθρου 8.

2. Τις ιδιαίτερες ρυθμίσεις που ισχύουν για τους εργαζόμενους που υπάγονται σε ευαίσθητες ομάδες κινδύνου.

3. Τη κατάσταση της υγείας των εργαζομένων όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις που αφορούν στην επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων.

Άρθρο 6

Ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων

1. Στα πλαίσια της ενημέρωσης των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους ενημερώνονται και για όλα τα μέτρα σχετικά με την προστασία της ασφάλειας και της υγείας που προβλέπονται από το παρόν προεδρικό διάταγμα.

2. Οι εργοδότες οφείλουν να μεριμνούν, ώστε να παρέχονται στους εργαζόμενους ή/και στους εκπροσώπους τους γενικές υποδείξεις και, όποτε είναι δυνατό, ακριβείς πληροφορίες σχετικά με:

α) Το βάρος του φορτίου.

β) Το κέντρο βάρους της βαρύτερης πλευράς, εφόσον το περιεχόμενο μιας συσκευασίας είναι έκκεντρα τοποθετημένο.

3. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι εργοδότες οφείλουν να μεριμνούν ώστε οι εργαζόμενοι να λαμβάνουν επιπλέον επαρκή εκπαίδευση και ακριβή ενημέρωση όσον αφορά την ορθή χειρωνακτική διακίνηση φορτίων και τους κινδύνους που διατρέχουν, ιδιαίτερα όταν οι δραστηριότητες αυτές δεν εκτελούνται κατά τρόπο σωστό, λαμβάνοντας υπόψη τα παραρτήματα Ι και ΙΙ του άρθρου 8.

Άρθρο 7

Διαβούλευση και συμμετοχή των εργαζομένων

1. Στα πλαίσια της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις οι εργοδότες ζητούν τη γνώμη των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους και διευκολύνουν τη συμμετοχή τους, αναφορικά με τα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος.

2. Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους ενημερώνονται για όλα τα μέτρα που πρόκειται να ληφθούν ή έχουν ήδη ληφθεί, όσον αφορά στην ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, στις περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται κατά την εργασία εξοπλισμοί εργασίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 8

Προσάρτηση των παραρτημάτων

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος το παράρτημα Ι που αναφέρεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2, άρθρο 4 και άρθρο 6 παράγραφος 2 και το παράρτημα ΙΙ που αναφέρεται στο άρθρο 5 και άρθρο 6 παράγραφος 2 και έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΥΠΟΨΗ ΚΑΤΑ ΤΗ ΧΕΙΡΩΝΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΦΟΡΤΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΒΛΑΒΗΣ ΤΗΣ ΡΑΧΗΣ Ή/ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΣΦΥΙΚΗΣ ΧΩΡΑΣ

(άρθρο 3 παράγραφος 2, άρθρο 4 και άρθρο 6 παράγραφος 2)

(Για μια ορθή αξιολόγηση του κινδύνου που διατρέχει ο εργαζόμενος πρέπει να αναλύονται ταυτόχρονα πολλοί εκ των διαφόρων παραγόντων που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ του παρόντος άρθρου.)

1. Χαρακτηριστικά φορτίου.

Η χειρωνακτική διακίνηση ενός φορτίου ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο για τη ράχη ή/και την οσφυϊκή χώρα, όταν το φορτίο:

1.1. Είναι υπερβολικά βαρύ ή υπερβολικά μεγάλο.

1.2. Είναι ογκώδες ή δύσκολο στο πιάσιμο.

1.3. Βρίσκεται σε ασταθή ισορροπία ή έχει περιεχόμενο που είναι δυνατό να μετατοπισθεί.

1.4. Είναι τοποθετημένο κατά τρόπο που επιβάλλει το πιάσιμο ή το χειρισμό του σε απόσταση από τον κορμό ή με σκύψιμο ή με στροφή του κορμού.

1.5. Είναι πιθανό, λόγω του εξωτερικού του σχήματος ή/ και της σύστασής του να προκαλέσει κακώσεις στον εργαζόμενο, ιδίως σε περίπτωση πρόσκρουσης.

2. Απαιτούμενη σωματική προσπάθεια.

Η σωματική προσπάθεια είναι δυνατό να συνεπάγεται κίνδυνο, ιδίως για τη ράχη ή/και την οσφυϊκή χώρα όταν:

2.1. Είναι υπερβολικά κοπιώδης.

2.2. Πραγματοποιείται μόνο με στροφή του κορμού.

2.3. Είναι δυνατό να συνεπάγεται απότομη μετακίνηση του φορτίου.

2.4. Καταβάλλεται με το σώμα σε ασταθή θέση.

3. Χαρακτηριστικά του εργασιακού περιβάλλοντος.

Τα χαρακτηριστικά του περιβάλλοντος εργασίας είναι δυνατό να αυξήσουν τον κίνδυνο, ιδίως για τη ράχη ή/και την οσφυϊκή χώρα, όταν:

3.1. Ο ελεύθερος χώρος, ιδίως κατά την κατακόρυφη έννοια, είναι ανεπαρκής για την εκτέλεση της συγκεκριμένης εργασίας.

3.2. Το δάπεδο είναι ανώμαλο και συνεπώς παρουσιάζει κινδύνους πρόσκρουσης των ποδιών κατά το βάδισμα ή είναι ολισθηρό για τα υποδήματα του εργαζόμενου.

3.3. Ο χώρος εργασίας ή το εργασιακό περιβάλλον δεν επιτρέπει στον εργαζόμενο να διακινήσει χειρωνακτικά το φορτίο σε ασφαλές ύψος ή με καλή στάση του σώματός του.

3.4. Το δάπεδο εργασίας ή η επιφάνεια πάνω στην οποία εκτελείται η εργασία παρουσιάζουν διακυμάνσεις καθ' ύψος, γεγονός που συνεπάγεται το χειρισμό του φορτίου σε διάφορα επίπεδα.

3.5. Το δάπεδο ή η έδραση των ποδιών του εργαζόμενου είναι ασταθή.

3.6. Η θερμοκρασία, η υγρασία, η κυκλοφορία του αέρα και ο φωτισμός είναι ακατάλληλα ή ανεπαρκή ή οι κλιματολογικές συνθήκες είναι δυσμενείς.

4. Χαρακτηριστικά της εργασίας.

Η εργασία είναι δυνατόν επίσης να συνεπάγεται κίνδυνο, ιδίως για τη ράχη ή/και την οσφυϊκή χώρα, όταν έχει ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

4.1. Υπερβολικά συχνές ή υπερβολικά παρατεταμένες σωματικές προσπάθειες που επηρεάζουν ιδιαίτερα τη σπονδυλική στήλη.

4.2. Ανεπαρκή χρόνο σωματικής ανάπαυσης ή ανάκτησης δυνάμεων.

4.3. Υπερβολικές αποστάσεις ανύψωσης, καταβίβασης ή μεταφοράς.

4.4. Ρυθμό εργασίας που επιβάλλεται από διαδικασία που δεν μπορεί να μεταβάλλει ο εργαζόμενος.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

[άρθρο 5 και άρθρο 6 παράγραφος 2]

[Για μια ορθή αξιολόγηση του κινδύνου που διατρέχει ο εργαζόμενος πρέπει να αναλύονται ταυτόχρονα πολλοί εκ των διαφόρων παραγόντων που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ του παρόντος άρθρου.]

Ο εργαζόμενος ενδέχεται να διατρέξει κίνδυνο όταν:

1. χει κατάσταση υγείας ασύμβατη ή/και ακατάλληλη σωματική διάπλαση για την εκτέλεση του συγκεκριμένου έργου.

2. Φέρει ακατάλληλα ενδύματα, υποδήματα ή άλλα προσωπικά είδη.

3. Δε διαθέτει επαρκείς γνώσεις ή δεν έχει εκπαιδευτεί κατάλληλα.

Άρθρο 9

Έλεγχος εφαρμογής

Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας και συγκεκριμένα στα Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.-Π.Ε.Κ.) ή στις Διευθύνσεις επιθεώρησης εργασίας με τα αρμόδια Τμήματα τεχνικής και υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας ή στα Τμήματα επιθεώρησης εργασίας.

Άρθρο 10

Κυρώσεις

1. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται, ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του ν. 2224/94.

2. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του ν. 2224/94 με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 της ΚΥΑ 88555/ 3293/30.9.88 που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/89.

3. Οι Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας που διαπιστώνουν παραβάσεις του παρόντος ή/και επιβάλλουν ή κινούν τη διαδικασία της επιβολής των κυρώσεων της προηγούμενης παραγράφου, ενημερώνουν για το όλο θέμα τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας.

Άρθρο 11

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υφυπουργό Εργασίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα , 17 Δεκεμβρίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ **Α. ΠΕΠΟΝΗΣ**	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ **Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ**
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ **Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ **Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ**	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ-ΕΜΠΟΡΙΟΥ **Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ**
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ **Χ. ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ**	ΥΦ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ **Γ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ**

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 398 (2)

«Ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/270/ΕΟΚ».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1, 3 και 5 του ν. 1338/83 (34/Α) «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του ν. 1440/84 (70/Α)

«Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπ εζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητος νθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού ΕΘΡΑΤΟΜ» και τροποποιήθηκε από το άρθρο 7 του ν. 1775/88 (101/Α) «Εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» και το άρθρο 65 του ν. 1892/90 (101/Α) «Για τόν εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».

2.Τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 1568/85 (177/Α) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».

3.Τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1568/85.

4. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1836/89 (79/Α) «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».

5. Τις διατάξεις των άρθρων 24, 25, 26 και 27 του ν. 2224/94 (112/Α) «Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις».

6.Την αριθμ. 7/18.7.94 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

7. Την αριθμ. 80170/26.7.94 (585/Β) κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας Γεώργιο Αδαμόπουλο».

8. Την ΥΠ/122/14.7.94 Απόφαση (550/Β) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας Χρήστο Ροκόφυλλο».

9. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του ν. 1558/85 (137/Α) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά ργανα», που προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/92 (154/Α) «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων κ.τλ.».

10. Ότι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας ή του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ, δεδομένου ότι οι δαπάνες εντάσσονται στα πλαίσια των ήδη εγκε κριμένων προϋπολογισμών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 1836/89, ο οποίος έχει επεκταθεί και στο Δημόσιο.

11.Την αριθμ. 576/18-10-94 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας - Εμπορίου, του αναπληρωτή Υπουργού Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας και του Υφυπουργού Εργασίας, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής

1. Το παρόν προεδρικό διάταγμα καθορίζει τις ελάχιστες προδιαγραφές ασφάλειας και υγείας κατά την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 2. Οι διατάξεις του εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο κατατάσσονται.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ισχύουν και οι ιδιαίτερες ρυθμίσεις της ΚΥΑ 88555/3293/88 (721/Β) «Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ» που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/89 (79/Α) «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».

4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται στο ένστολο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και στο οικιακό υπηρετικό προσωπικό. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εξασφαλίζεται, όσο αυτό είναι δυνατόν, η ασφάλεια και η υγεία του ως άνω προσωπικού, έχοντας υπόψη τους στόχους του παρόντος.

5. Οι διατάξεις του παρόντος δεν είναι υποχρεωτικής εφαρμογής στις κατωτέρω περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις:

α) Στις θέσεις οδήγησης οχημάτων ή μηχανημάτων.

β) Στα συστήματα πληροφορικής που είναι πάνω σε μεταφορικά μέσα. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εξασφαλίζεται, όσο αυτό είναι δυνατόν, η ασφάλεια και η υγεία του ως άνω προσωπικού, έχοντας υπόψη τους στόχους του παρόντος.

γ) Στα συστήματα πληροφορικής που προορίζονται κατά προτεραιότητα για χρήση από το κοινό.

δ) Στα συστήματα που αποκαλούνται «φορητά» εφόσον δεν χρησιμοποιούνται επί μακρόν σε θέση εργασίας.

ε) Στις αριθμομηχανές, στις ταμειακές μηχανές και σε ανάλογο εξοπλισμό που διαθέτει μια μικρή οθόνη φωτεινών χαρακτήρων για οπτική παρουσίαση δεδομένων ή μετρήσεων, η οποία είναι απαραίτητη για την άμεση χρησιμοποίηση αυτού του εξοπλισμού.

στ) Στις γραφομηχανές κλασικού τύπου, τις λεγόμενες «γραφομηχανές με παράθυρο».

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος νοείται ως:

1. Οθόνη οπτικής απεικόνισης: Κάθε αλφαριθμητική ή γραφική οθόνη που αποτελεί τμήμα εξοπλισμού επεξεργασίας, αναπαραγωγής ή οπτικής παρουσίασης στοιχείων ανεξάρτητα από την χρησιμοποιούμενη μέθοδο.

2. Θέση εργασίας: Το σύνολο του εξοπλισμού που περιλαμβάνει οθόνη οπτικής απεικόνισης, εφοδιασμένο ενδεχομένως με πληκτρολόγιο ή άλλη διάταξη εισόδου δεδομένων, ή/και με λογισμικό που καθορίζει τη διασύνδεση χρήστη-συσκευής, με προαιρετικά εξαρτήματα , με περιφερειακά, περιλαμβανομένων και μονάδας δισκετών, τηλεφώνου, ταλαντωτή/αποταλαντωτή, εκτυπωτή, αναλογίου για έγγραφα, καθίσματος και τραπεζιού εργασίας ή άλλης επιφάνειας εργασίας, καθώς και το άμεσο περιβάλλον εργασίας.

3. Εργαζόμενος: Κάθε πρόσωπο που απασχολείται από έναν εργοδότη με σχέση εργασίας, συμπεριλαμβανομένων των ασκούμενων και των μαθητευόμενων, ο οποίος χρησιμοποιεί τακτικά και κατά ένα μη αμελητέο τμήμα της κανονικής του εργασίας, οθόνη οπτικής απεικόνισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

Υποχρεώσεις εργοδοτών

Άρθρο 3

Εκτίμηση κινδύνων στις θέσεις εργασίας

1. Στα πλαίσια της υποχρέωσης του εργοδότη, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, να έχει στη διάθεσή του μία γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, ο εργοδότης προβαίνει σε ανάλυση των θέσεων εργασίας με σκοπό την αξιολόγηση των συνθηκών ασφάλειας και υγείας που παρουσιάζουν για τους εργαζομένους του, ιδίως σε ό,τι αφορά τους ενδεχόμενους κινδύνους για την όραση, τα σωματικά προβλήματα και την πνευματική καταπόνηση των εργαζομένων λαμβάνοντας υπόψη και τα ενδεικτικώς αναφερόμενα στο παράρτημα II του άρθρου 11. Κατά την ανάλυση αυτή λαμβάνονται επίσης υπόψη τα προβλήματα των ιδιαίτερα ευαίσθητων ομάδων κινδύνου.

2. Οι εργοδότες οφείλουν να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα για την θεραπεία των κινδύνων που διαπιστώνονται με βάση την εκτίμηση της παραγράφου 1, λαμβάνοντας υπόψη τις σωρευτικές επιπτώσεις και το συνδυασμό των διαπιστουμένων κινδύνων.

3. Οι εργοδότες ζητούν από τους κατασκευαστές, εισαγωγείς και κάθε είδους προμηθευτές οθονών οπτικής απεικόνισης, κάθε αναγκαία πληροφορία για την εκτίμηση που αναφέρεται στην παράγραφο 1.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις κατασκευαστών – προμηθευτών – εισαγωγέων

Οι κατασκευαστές, εισαγωγείς και κάθε είδους προμηθευτές οθονών οπτικής απεικόνισης υποχρεούνται:

1. Να διαθέτουν στην αγορά οθόνες οπτικής απεικόνισης κατασκευασμένες σύμφωνα με τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις για την υγεία και την ασφάλεια της εργασίας και τους κανόνες της επιστήμης και της τεχνικής.

2. Να παρέχουν γραπτές πληροφορίες και οδηγίες στην ελληνική γλώσσα για τους κινδύνους που είναι δυνατόν να δημιουργηθούν κατά τη χρήση των προϊόντων τους, καθώς και για τους τρόπους αντιμετώπισης αυτών των κινδύνων.

3. Να παρέχουν στους εργοδότες τις πληροφορίες της παραγράφου 3 του άρθρου 3.

Άρθρο 5

Θέσεις εργασίας που τίθενται σε λειτουργία για πρώτη φορά

Οι εργοδότες οφείλουν να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε οι θέσεις εργασίας που τίθενται σε λειτουργία για πρώτη φορά μετά τη δημοσίευση του παρόντος, να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές του παραρτήματος I του άρθρου 11 λαμβάνοντας υπόψη και τ α ενδεικτικώς αναφερόμενα στο παράρτημα II του άρθρου 11.

Άρθρο 6

Θέσεις εργασίας που ήδη λειτουργούν

Οι εργοδότες οφείλουν να λαμβάνουν τα ενδεδειγμένα μέτρα ώστε οι θέσεις εργασίας που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία μέχρι και τη δημοσίευση του παρόντος, να προσαρμοστούν έτσι ώστε να πληρούν τις ελάχιστες προδιαγραφές του παραρτήματος I του άρθρου 11 το αργότερο μέχρι 31.12.1996.

Άρθρο 7

Ενημέρωση και εκπαίδευση των εργαζομένων

1. Στα πλαίσια της ενημέρωσης των εργαζομένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους ενημερώνονται για όλα τα θέματα τα σχετικά με την υγεία και την ασφάλεια στις θέσεις εργασίας τους, ιδίως δε για τα μέτρα που πρ έπει να λαμβάνονται σύμφωνα με τα άρθρα 3, 8 και 10 του παρόντος.

2. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των εργαζομένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο εργοδότης διασφαλίζει ότι, σε κάθε εργαζόμενο με οθόνες οπτικής απεικόνισης παρέχεται εκπαίδευση για τον τρόπο χρήσης πριν από την έναρξη της εργασίας και κάθε φορά που η οργάνωση της θέσης εργασίας τροποποιείται ουσιαστικά.

Άρθρο 8

Οργάνωση της καθημερινής εργασίας

1. Ο εργοδότης υποχρεούται να σχεδιάζει την δραστηριότητα του εργαζόμενου κατά τρόπον ώστε η καθημερινή εργασία σε οθόνες οπτικής απεικόνισης να διακόπτεται περιοδικά με διαλείμματα ή αλλαγές δραστηριότητας, που θα περιορίζουν το φόρτο εργασίας στην οθόνη οπτικής απεικόνισης σύμφωνα με το παράρτημα I του άρθρου 11.

2. Ο εργοδότης διαβουλεύεται με τους εργαζομένους ή/και τους εκπροσώπους τους για τον σχεδιασμό και την οργάνωση της εργασίας με σκοπό την ικανοποίηση των απαιτήσεων της παραγράφου 1 σύμφωνα και με το παράρτημα I του άρθρου 11.

Άρθρο 9

Διαβούλευση και συμμετοχή των εργαζομένων

Στα πλαίσια της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, οι εργοδότες ζητούν τη γνώμη των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους και διευκολύνουν τη συμμετοχή τους, αναφορικά με τα θέματα που σχετίζονται με τ ην εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 10

Προστασία της υγείας των εργαζομένων – Ιατρικές εξετάσεις

1. Στα πλαίσια της επίβλεψης της υγείας των εργαζομένων, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να εξασφαλίζει ότι, κάθε εργαζόμενος υπόκειται σε ιατρικές εξετάσεις της όρασης και του μυοσκελετικού συστήματος κατά την πρόσλ ηψη και στη συνέχεια μία φορά τον χρόνο καθώς και όταν οι εργαζόμενοι αισθάνονται ενοχλήσεις που μπορεί να οφείλονται στην εργασία τους.

2. Ο εργοδότης παρέχει στους εργαζόμενους ειδικά γυαλιά εφόσον τα αποτελέσματα της παραγράφου 1 τα καθιστούν αναγκαία και εφόσον τα συνήθη γυαλιά δεν είναι κατάλληλα ή αποτελεσματικά για την συγκεκριμένη εργασία.

3. Για τις ιδιαίτερα ευαίσθητες ομάδες κινδύνου θα πρέπει να υπάρχει συμπληρωματική ενημέρωση και μέριμνα για την καλύτερη αντιμετώπιση προβλημάτων, που προκαλούνται απο την εργασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης.

4. Για τις έγκυες γυναίκες θα πρέπει να υπάρχει συμπληρωματική ενημέρωση και μέριμνα για την καλύτερη αντιμετώπιση προβλημάτων, ψυχολογικών κυρίως κατά τα πρώτα στάδια της κύησης και εργονομικών, κυρίως στα μεταγενέστερα, που προκαλούνται απο την εργ ασία με οθόνες οπτικής απεικόνισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 11

Προσάρτηση Παραρτημάτων

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος το παράρτημα I που αναφέρεται στα άρθρα 5, 6 και 8 και το παράρτημα II που αναφέρεται στα άρθρα 3 και 5 του παρόντος και έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

[άρθρα 5 , 6 και 8]

1. ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ

1.1.Γενική Παρατήρηση

Η χρήση αυτή καθ' εαυτή του εξοπλισμού δεν πρέπει να συνεπάγεται κίνδυνο για τους εργαζόμενους.

1.2. Οθόνη οπτικής απεικόνισης

1.2.1. Οι χαρακτήρες στην οθόνη πρέπει να είναι ευκρινείς , καθαρά διαμορφωμένοι και να έχουν αρκετά μεγάλες διαστάσεις. Ανάμεσα στους χαρακτήρες και μεταξύ των γραμμών πρέπει να υπάρχει επαρκές διάστημα.

1.2.2. Η εικόνα στην οθόνη πρέπει να είναι σταθερή χωρίς να τρεμοπαίζει ή να εμφανίζει άλλες μορφές αστάθειας.

1.2.3. Η φωτεινότητα και η αντίθεση της λαμπρότητος (contrast) μεταξύ των χαρακτήρων και του βάθους πρέπει να μπορούν να ρυθμίζονται εύκολα από τον χρήστη της οθόνης και να προσαρμόζονται εύκολα στις συνθήκες του περιβάλλοντος.

1.2.4. Η οθόνη πρέπει να μπορεί να περιστρέφεται και η κλίση της να ρυθμίζεται ελεύθερα και εύκολα, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες του χρήστη. Προς τούτο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ξεχωριστή βάση στήριξης για την οθόνη ή ρυθμιζόμενο τραπέζι.

1.2.5. Η τοποθέτηση της οθόνης σε σχέση με τις φωτεινές πηγές του χώρου εργασίας πρέπει να εξασφαλίζει την αποφυγή αντανακλάσεων στην οθόνη.

1.3. Πληκτρολόγιο

1.3.1. Το πληκτρολόγιο πρέπει να είναι ρυθμιζόμενης κλίσης και ανεξάρτητο από την οθόνη, έτσι ώστε να δίδεται η δυνατότητα στον εργαζόμενο να λαμβάνει μία άνετη στάση η οποία να ελαχιστοποιεί την κόπωση των βραχιόνων ή των χεριών του.

1.3.2. Ο ελεύθερος χώρος μπροστά από το πληκτρολόγιο πρέπει να είναι αρκετός για να μπορεί ο χρήστης να στηρίζει τα χέρια και τους βραχιόνές του.

1.3.3. Η επιφάνεια του πληκτρολογίου πρέπει να είναι θαμπή ώστε να αποφεύγονται οι αντανακλάσεις.

1.3.4. Η διάταξη του πληκτρολογίου και τα χαρακτηριστικά των πλήκτρων πρέπει να διευκολύνουν τη χρήση του πληκτρολογίου.

1.3.5. Τα σύμβολα των πλήκτρων πρέπει να είναι ευκρινή και να είναι ευανάγνωστα από την κανονική στάση εργασίας.

1.4. Τραπέζι ή επιφάνεια εργασίας

1.4.1. Το τραπέζι ή η επιφάνεια εργασίας πρέπει να έχει χαμηλή ανακλαστικότητα, κατάλληλο ύψος, επαρκείς διαστάσεις και να προσφέρει ευελιξία όσον αφορά την επιλογή της θέσης της οθόνης, του πληκτρολογίου, του αναλογίου και του βοηθητικού εξοπλισμού.

1.4.2. Το αναλόγιο πρέπει να είναι ευσταθές, ρυθμιζόμενο και να τοποθετείται έτσι ώστε να περιορίζονται στο ελάχιστο οι ενοχλητικές κινήσεις του κεφαλιού και των ματιών του χρήστη .

1.4.3. Πρέπει να υπάρχει επαρκής ελεύθερος χώρος, ώστε οι εργαζόμενοι να μπορούν να παίρνουν άνετη στάση.

1.5. Κάθισμα εργασίας

1.5.1. Το κάθισμα εργασίας πρέπει να παρέχει ευστάθεια στον εργαζόμενο, ελευθερία κινήσεων, και να του εξασφαλίζει άνετη στάση.

1.5.2. Το ύψος του καθίσματος πρέπει να είναι ρυθμιζόμενο.

1.5.3. Η πλάτη του καθίσματος πρέπει να έχει τη δυνατότητα προσαρμογής όσον αφορά το ύψος και την κλίση της.

1.5.4. Στους εργαζόμενους διατίθεται και υποπόδιο.

2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

2.1. Χώρος

Η θέση εργασίας πρέπει διαρρυθμίζεται έτσι ώστε να εξασφαλίζει επαρκή χώρο για να επιτρέπει στον εργαζόμενο να αλλάζει τη στάση του σώματός του και να ποικίλει τις κινήσεις του κατά την εργασία .

2.2. Φωτισμός

2.2.1. Ο γενικός και τοπικός φωτισμός πρέπει να εξασφαλίζουν ικανοποιητικές συνθήκες φωτισμού και κατάλληλη αντίθεση λαμπρότητας (ψοντραστ) μεταξύ της οθόνης και του οπτικού πεδίου γύρω από αυτή λαμβανομένων υπόψη της φύσης της εργασίας και των οπτικ ών αναγκών του χρήστη.

2.2.2. Πρέπει να αποφεύγονται η πρόκληση θάμβωσης και οι ενοχλητικές ανακλάσεις πάνω στην οθονη ή σε κάθε άλλη επιφάνεια, με κατάλληλη διευθέτηση των χώρων και των θέσεων εργασίας αφενός και με σωστή επιλογή των τεχνικών χαρακτηριστικών του τεχνητού φωτισμού αφετέρου.

2.3. Ανακλάσεις και θάμβωση

2.3.1. Οι θέσεις εργασίας πρέπει να είναι διευθετημένες έτσι ώστε οι φωτεινές πηγές, όπως τα σώματα φωτισμού, τα παράθυρα και τα άλλα ανοίγματα, τα διαφανή ή ημιδιαφανή τοιχώματα, καθώς και οι ανοιχτόχρωμες επιφάνειες εξοπλισμών ή τοίχων να μην προκαλούν θάμβωση και να μη δημιουργούν ανακλάσεις επί της οθόνης.

2.3.2. Τα παράθυρα πρέπει να είναι εξοπλισμένα με κατάλληλο σύστημα ρυθμιζόμενης κάλυψης, για την ρύθμιση του φωτός ημέρας που προσπίπτει στη θέση εργασίας.

2.4. Θόρυβος

Ο θόρυβος που προέρχεται από τον εξολισμό των θέσεων εργασίας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την επιλογή και την διεθεύτηση του εξοπλισμού με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται ότι δεν θα περισπάται η προσοχή και δεν θα δυσχεραίνεται η νοητική εργα σία και η επικοινωνία.

2.5. Θερμότητα

Ο εξοπλισμός των θέσεων εργασίας δεν πρέπει να παράγει υπερβολική θερμότητα, η οποία θα μπορούσε να προκαλέσει δυσφορία στους εργαζόμενους.

2.6. Υγρασία

Η υγρασία πρέπει να ρυθμίζεται και να διατηρείται σε ικανοποιητικό επίπεδο.

2.7. Ακτινοβολίες

Κάθε ακτινοβολία, εκτός από το ορατό τμήμα του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος, πρέπει να περιορίζεται σε αμελητέα επίπεδα ώστε να αποκλείονται δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.

2.8. Ηλεκτροστατικό Πεδίο

Πρέπει να λαμβάνονται κατάλληλα τεχνικά μέτρα για την αποφυγή δυσμενών επιπτώσεων εκ της δημιουργίας ηλεκτροστατικού πεδίου μεταξύ οθόνης και χρήστη.

3. ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΗ/ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Για την ανάπτυξη, την επιλογή, την αγορά και την τροποποίηση λογισμικού καθώς και για τον σχεδιασμό των εργασιών πού απαιτούν χρήση οθονών οπτικής απεικόνισης, ο εργοδότης θα λαμβάνει υπόψη τα εξής :

3.1. Το λογισμικό πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στην εργασία που θα πραγματοποιείται.

3.2. Το λογισμικό πρέπει να είναι εύχρηστο και να μπορεί ενδεχομένως, να πρασαρμόζεται στο επίπεδο γνώσεων και εμπειρίας του χρήστη.

3.3. Κανένα σύστημα ποσοτικού ή ποιοτικού ελέγχου της παραγόμενης εργασίας δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί εν αγνοία των εργαζομένων.

3.4. Τα συστήματα πρέπει να παρέχουν επαναπληροφόρηση στους χειριστές επι των ενεργειών τους και ειδικότερα το λογισμικό θα πρέπει να προφυλάσσει τους χρήστες απο τις συνέπειες των πιθανών λαθών τους (π.χ. παρέχοντάς τους κατάλληλες προειδοποιήσεις και πληροφορίες).

3.5. Τα συστήματα πρέπει να παρουσιάζουν τις πληροφορίες σε μορφή και ρυθμό προσαρμοζόμενο στους χειριστές και να μην εμφανίζονται σημαντικές πληροφορίες στα άκρα της οθόνης.

3.6. Πρέπει να εφαρμόζονται οι βασικές αρχές της εργονομίας λογισμικού ιδίως στην επεξεργασία πληροφοριών από ανθρώπους.

4. ΑΛΛΑΓΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

4.1. Εφόσον δεν είναι εφικτό να οργανώνεται η εργασία με τέτοιο τρόπο ώστε φυσιολογικά να μπορεί ο εργαζόμενος να την εναλλάσει με άλλες μορφές εργασίας, είναι χρήσιμο να εξασφαλίζονται στον εργαζόμενο διαλείμματα εργασίας ανά δίωρο, ανάλογα με το ε ίδος της εργασίας. Σε καμμιά περίπτωση τα διαλείμματα αυτά δεν πρέπει να συσσωρεύονται.

4.2. Ο χρόνος απομάκρυνσης του εργαζόμενου από τη θέση εργασίας με οθόνες οπτικής απεικόνισης (είτε για διάλειμμα εργασίας είτε για αλλαγή δραστηριότητας) μπορεί να είναι έως 15 λεπτά ανά δίωρο.

Παρατήρηση

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3 του παρόντος παραρτήματος εφαρμόζονται για την υλοποίηση των στόχων του παρόντος εφόσον υπάρχουν τα εξεταζόμενα στοιχεία στη θέση εργασίας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

Συνιστώμενα χαρακτηριστικά εξοπλισμού και θέσεων εργασίας

[άρθρα 3 και 5]

Οδηγίες για την εφαρμογή του παραρτήματος Ι
(δεν είναι υποχρεωτικής εφαρμογής)

Εισαγωγική παρατήρηση

Τα παρακάτω αναφερόμενα χαρακτηριστικά του εξοπλισμού και των θέσεων εργασίας δεν θεσπίζονται ως υποχρεωτικά αλλά αναφέρονται ως συνιστώμενα:

1. Οθόνη

1.1. Μέγεθος χαρακτήρων: Πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα επιλογής του μεγέθους των χαρακτήρων. Συνιστάται να επιλέγεται μέγεθος χαρακτήρων μεγαλύτερο των 3,5 μμ για απόσταση χρήστη–οθόνης 50 ψμ και μεγαλύτερο των 4,3 μμ για απόσταση χρήστη – οθόνης 70 cm.

1.2. Απόσταση μεταξύ γραμμών: Συνιστάται να υπάρχει η δυνατότητα ρύθμισης της απόστασης μεταξύ των γραμμών.

1.3. Παρουσίαση χαρακτήρων: Συνιστάται η χρήση σκούρων χαρακτήρων σε ανοιχτόχρωμη οθόνη.

2. Φωτισμός

2.1. Ο φωτισμός πρέπει να είναι φυσικός.

2.2. Εφόσον χρησιμοποιούνται λαμπτήρες φθορισμού συνιστάται να είναι τριφασικής ή διφασικής συνδεσμολογίας.

2.3. Αντίθεση λαμπρότητας (contrast):

2.3.1. Η αντίθεση λαμπρότητας μεταξύ επιφανειών στο κεντρικό οπτικό πεδίο του χρήστη να είναι μικρότερη του 3:1.

2.3.2. Το κεντρικό οπτικό πεδίο να είναι λαμπρότερο από τον γύρω χώρο.

2.3.3. Η αντίθεση λαμπρότητας μεταξύ επιφανειών στο κεντρικό οπτικό πεδίο και στον γύρω χώρο να είναι μικρότερη του 10:1.

2.3.4.Η αντίθεση λαμπρότητας μεταξύ επιφανειών του γύρω χώρου να είναι μικρότερη του 10:1.

2.3.5. Η αντίθεση λαμπρότητας μεταξύ επιφάνειας φωτιστικών σωμάτων και του χώρου γύρω τους να είναι μικρότερη του 20:1.

2.3.6. Ο μέγιστος λόγος λαμπροτήτων οπουδήποτε στο δωμάτιο να είναι μικρότερος του 40:1.

2.3.7. Η γωνία ευθείας φωτιστικών σωμάτων και ματιών χρήστη προς το οριζόντιο επίπεδο να είναι μεγαλύτερη των 40 μοιρών.

2.4. Μέσο επίπεδο φωτισμού: Το μέσο επίπεδο φωτισμού πρέπει να είναι όσο το δυνατόν ψηλότερο αλλά να τηρούνται τα όρια του contrast και να αποφεύγεται η θάμβωση.

2.5. Παρατηρήσεις :

2.5.1. Με ανοιχτόχρωμη οθόνη είναι δυνατόν να επιτευχθούν και επίπεδα φωτισμού 1000 lux. Συνιστώνται πάντως μεγαλύτερα των 500–700 lux.

2.5.2. Με σκουρόχρωμη οθόνη τα επίπεδα φωτισμού περιορίζονται αναγκαστικά απο την ανάγκη οριοθέτησης των αντιθέσεων λαμπρότητας. Και για σκούρα οθόνη συνιστάται να επιδιώκεται επίπεδο φωτισμού μεγαλύτερο των 300 lux.

2.5.3. Το απαιτούμενο μέσο επίπεδο φωτισμού μεγαλώνει σημαντικά με την αύξηση της μέσης ηλικίας των απασχολούμενων.

2.5.4. Οι αναγραφόμενες τιμές φωτισμού αφορούν τον συντηρούμενο φωτισμό και όχι τον φωτισμό κατά την έναρξη λειτουργίας της εγκατάστασης.

3. Θόρυβος

Το υπόβαθρο θορύβου από τον εξοπλισμό των θέσεων εργασίας να είναι μικρότερο των 50dB.

4. Θερμοκρασία – υγρασία

4.1. Υγρασία : Η τιμή της σχετικής υγρασίας να είναι μεταξύ 50% και 70%.

4.2. Ταχύτητα αέρα: Ενδεικτικά η τιμή για την ταχύτητα ρευμάτων αέρα να είναι :

μικρότερη από 0,1 m/s για θ=20 oC.

μικρότερη από 0,3 m/s για θ=26 oC.

4.3. Θερμοκρασία σφαιρικού θερμομέτρου: Συνιστάται η θερμοκρασία σφαιρικού θερμομέτρου να είναι μεταξύ 20oC και 26oC.

4.4. Οι θερμοκρασιακές διαφορές μεταξύ σημείων του χώρου εργασίας να είναι μικρότερες των 2 βαθμών Κελσίου.

4.5. Οι χαμηλότερες θερμοκρασίες συνιστώνται κατά τις ψυχρές ημέρες και οι ψηλότερες κατά τις θερμές.

4.6. Οι χαμηλότερες θερμοκρασίες μπορεί να συνδυάζονται με τις υψηλότερες τιμές σχετικής υγρασίας. Οι υψηλότερες θερμοκρασίες είναι καλό να συνδυάζονται με τις χαμηλότερες τιμές της σχετικής υγρασίας.

Βασικό κριτήριο για το συνδυσμό θερμοκρασίας–σχετικής υγρασίας πρέπει να είναι η αίσθηση της πλειοψηφίας των εργαζομένων .

5. Ηλεκτροστατικό πεδίο

Αν Οι δυσμενείς επιπτώσεις δεν αναιρούνται με την υγρασία, την καθαρότητα των χώρων εργασίας και την χρήση αντιστατικών επιφανειών τότε μπορούν να τοποθετούνται εμπρός απο την οθόνη γειωμένα φίλτρα αγωγίμων ινών με επιφάνεια μικρής ανακλαστικότητας.

Χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή στην επιλογή του φίλτρου, το οποίο πρέπει αφενός να αναιρεί το ηλεκτροστατικό πεδίο και αφετέρου να βελτιώνει ή να μη χειροτερεύει την αναγνωσιμότητα της οθόνης.

Άρθρο 12

Έλεγχος εφαρμογής

Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας και συγκεκριμένα στα Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.-Π.Ε.Κ.) ή στις Διευθύνσεις επιθεώρησης εργασίας με τα αρμόδια Τμήματα τεχνικής και υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας ή στα Τμήματα επιθεώρησης εργασίας.

Άρθρο 13

Κυρώσεις

1. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται, ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του ν. 2224/94.

2. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του ν. 2224/94 με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 της ΚΥ Α 88555/3293/30.9.88 που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/89.

Άρθρο 14

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υφυπουργό Εργασίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ **Α. ΠΕΠΟΝΗΣ**	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ **Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ**
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ **Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**
ΥΓΕΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ **Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ**	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ, ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ-ΕΜΠΟΡΙΟΥ **Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ**
ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ **Χ. ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ**	ΥΦ. ΕΡΓΑΣΙΑΣ **Γ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ**

ΠΡΟΕΔΡΙΚΟ ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 399 (3)

Προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία σε συμμόρφωση με την οδηγία του Συμβουλίου 90/394/ΕΟΚ.».

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 1, 3 και 5 του ν. 1338/83 (34/Α) «Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου» όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 6 του ν. 1440/84 (70/Α) «Συμμετοχή της Ελλάδας στο κεφάλαιο, στα αποθεματικά και στις προβλέψεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, στο κεφάλαιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητος νθρακος και Χάλυβος και του Οργανισμού Εφοδιασμού EURATOM» και τροποποιήθηκε από το άρθρο 7 του ν. 1775/88 (101/Α) «Εταιρείες παροχής επιχειρηματικού κεφαλαίου και άλλες διατάξεις» και το άρθρο 65 του ν. 1892/90 (101/Α) «Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».

2.Τις διατάξεις του άρθρου 36 του ν. 1568/85 (177/Α) «Υγιεινή και ασφάλεια των εργαζομένων».

3.Τις διατάξεις της παραγρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 1568/85.

4. Τις διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 1568/85 5. Τις διατάξεις του άρθρου 39 του ν. 1836/89 (79/Α) «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».

6. Τις διατάξεις των άρθρων 24, 25, 26 και 27 του ν. 2224/94 (112/Α) «Ρύθμιση θεμάτων εργασίας, συνδικαλιστικών δικαιωμάτων, υγιεινής και ασφάλειας των εργαζομένων και οργάνωσης Υπουργείου Εργασίας και των εποπτευομένων από αυτό νομικών προσώπων και άλλες διατάξεις».

7.Την αριθμ. 6/8.7.94 γνώμη του Συμβουλίου Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας.

8. Την αριθμ. 80170/26.7.94 (585/Β) κοινή Απόφαση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εργασίας «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Υφυπουργό Εργασίας Γεώργιο Αδαμόπουλο».

9. Την ΥΠ/122/14.7.94 Απόφαση (550/Β) «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας Χρήστο Ροκόφυλλο».

10. Τις διατάξεις του άρθρου 29Α του ν. 1558/85 (137/Α) «Κυβέρνηση και Κυβερνητικά ργανα», που προστέθηκε με το άρθρο 27 του ν. 2081/92 (154/Α) «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων κ.τλ.».

11. τι με την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος δεν θα προκληθεί πρόσθετη δαπάνη σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εργασίας ή του κρατικού προϋπολογισμού ή προϋπολογισμού ΝΠΔΔ, δεδομένου ότι οι δαπάνες εντάσσονται στα πλαίσια των ήδη εγκε κριμένων προϋπολογισμών για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 39 του ν. 1836/89, ο οποίος έχει επεκταθεί και στο Δημόσιο.

12. Την αριθμ. 575/18-10-94 γνωμοδότηση του Συμβουλίου Επικρατείας, μετά από πρόταση των Υπουργών Προεδρίας της Κυβέρνησης, Εσωτερικών, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Υγείας Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας - Εμπορίου, του αναπληρωτή Υπουργού Βιομηχανίας Ενέργειας και Τεχνολογίας και του Υφυπουργού Εργασίας, αποφασίζουμε:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Αντικείμενο - Πεδίο εφαρμογής

1.Το παρόν προεδρικό διάταγμα έχει ως αντικείμενο την πρόληψη των κινδύνων που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση κατά την εργασία σε καρκινογόνους παράγοντες, καθώς και την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων από αυτούς τους κινδύνους.Οι διατάξεις του εφαρμόζονται επιπλέον των γενικών διατάξεων για την υγιεινή και την ασφάλεια της εργασίας που ισχύουν κάθε φορά.

2. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως κλάδου οικονομικής δραστηριότητας στον οποίο κατατάσσονται.

3. Για την εφαρμογή του παρόντος στο Δημόσιο, τα ΝΠΔΔ και ΟΤΑ ισχύουν και οι ιδιαίτερες ρυθμίσεις της ΚΥΑ 88555/3293/88 (721/Β) «Υγιεινή και ασφάλεια του προσωπικού του Δημοσίου, των ΝΠΔΔ και των ΟΤΑ» που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/89 (79/Α) «Προώθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής κατάρτισης και άλλες διατάξεις».

4. Οι διατάξεις του παρόντος δεν εφαρμόζονται:

α) Στους εργαζόμενους που εκτίθενται μόνο στις ακτινοβολίες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

β) Στο ένστολο προσωπικό των ενόπλων δυνάμεων και των σωμάτων ασφαλείας και στο οικιακό υπηρετικό προσωπικό.Στην περίπτωση αυτή πρέπει να εξασφαλίζεται, όσο αυτό είναι δυνατόν, η ασφάλεια και η υγεία του ως άνω προσωπικού, έχοντας υπόψη τους στόχους του παρόντος.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος, καρκινογόνοι παράγοντες είναι:

1. Οι ουσίες, οι οποίες σύμφωνα με την ΚΥΑ 378/94 (705/Β) «Επικίνδυνες ουσίες, ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση αυτών σε συμμόρφωση προς την οδηγία του Συμβουλίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων 67/548/ΕΟΚ όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει», ορίζονται ως καρκινογόνες και χαρακτηρίζονται με την ένδειξη R45 «μπορεί να προκαλέσει καρκίνο».

2. Τα παρασκευάσματα τα οποία σύμφωνα με την ΚΥΑ 1197/89 (567/Β) «Ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων παρασκευασμάτων», οφείλουν να επισημαίνονται με την ένδειξη Ρ45 «μπορεί να προκαλέσει καρκίνο».

3. Οι ουσίες, τα παρασκευάσματα ή οι μέθοδοι που αναφέρονται στο άρθρο 16 παράρτημα I του παρόντος, καθώς και οι ουσίες ή τα παρασκευάσματα που εκλύονται κατά τη διάρκεια μιας μεθόδου που αναφέρεται στο ίδιο παράρτημα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΡΓΟΔΟΤΩΝ

Άρθρο 3

Εντοπισμός και εκτίμηση των κινδύνων

1. Για κάθε δραστηριότητα που ενδέχεται να συνεπάγεται κίνδυνο έκθεσης σε καρκινογόνους παραγοντες, ο εργοδότης οφείλει να έχει στη διάθεσή του μια γραπτή εκτίμηση των υφισταμένων κατά την εργασία κινδύνων, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

2. Στην εκτίμηση αυτή προσδιορίζεται η φύση, ο βαθμός και η διάρκεια της έκθεσης των εργαζομένων, ώστε να είναι δυνατό να αξιολογούνται όλοι οι κίνδυνοι για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων και να καθορίζονται τα ληπτέα μέτρα. Κατά την εκτίμηση του κινδύνου, επίσης λαμβάνεται υπόψη και κάθε άλλη σημαντική έκθεση, όπως π.χ. η έκθεση που έχει επιβλαβή αποτελέσματα για το δέρμα.

3. Η εκτίμηση αυτή επαναλαμβάνεται τακτικά και εν πάση περιπτώσει σε κάθε αλλαγή των συνθηκών που θα μπορούσε να επηρεάσει την έκθεση των εργαζομένων στους καρκινογόνους παράγοντες.

4. Οι εργοδότες, κατά την εκτίμηση που προβλέπεται στις προηγούμενες παραγράφους, αποδίδουν ιδιαίτερη προσοχή στις ενδεχόμενες επιπτώσεις όσον αφορά την ασφάλεια ή την υγεία των ιδιαίτερα ευαίσθητων εργαζομένων που απασχολούνται σε επικίνδυνες εργασίες και μεταξύ άλλων, λαμβάνουν υπόψη τη σκοπιμότητα να μην χρησιμοποιούνται οι εργαζόμενοι αυτοί σε ζώνες όπου μπορούν να έλθουν σε επαφή με καρκινογόνους παράγοντες.

Άρθρο 4

Μείωση και υποκατάσταση

1. Ο εργοδότης μειώνει τη χρήση ενός καρκινογόνου παράγοντα στο χώρο εργασίας, κυρίως υποκαθιστώντας τον παράγοντα αυτόν, στο μέτρο που αυτό είναι τεχνικά εφικτό, από μια ουσία, παρασκεύασμα ή μέθοδο, τα οποία, υπό τις συνθήκες χρήσης τους, είναι ακίνδυνα ή λιγότερο επικίνδυνα για την υγεία ή, ενδεχομένως, την ασφάλεια των εργαζομένων.

2. Ο εργοδότη κοινοποιεί τα αποτελέσματα των ερευνών του στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Άρθρο 5

Διατάξεις για την πρόληψη ή τη μείωση της έκθεσης

1. Εάν τα αποτελέσματα της εκτίμησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 καταδεικνύουν κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων, ή έκθεση των εργαζομένων πρέπει να αποφεύγεται.

2. Εάν δεν είναι τεχνικά δυνατή η υποκατάσταση του καρκινογόνου παράγοντα από ουσία, παρασκεύασμα ή μέθοδο, τα οποία, υπό τις συνθήκες χρήσης τους, είναι ακίνδυνα ή λιγότερο επικίνδυνα για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων, ο εργοδότης φροντίζει ώστε η παραγωγή και η χρήση του καρκινογόνου παράγοντα να πραγματοποιούνται σε κλειστό σύστημα, στο μέτρο που αυτό είναι τεχνικά εφικτό.

3. Εάν δεν είναι τεχνικά δυνατή η χρησιμοποίηση κλειστού συστήματος, ο εργοδότης φροντίζει ώστε η έκθεση των εργαζομένων να μειώνεται στο χαμηλότερο επίπεδο που είναι τεχνικά εφικτό και σε κάθε περίπτωση να είναι κάτω από τις οριακές τιμές εφόσον υπάρχουν .

4. Σε όλες τις περιπτώσεις χρησιμοποίησης καρκινογόνου παράγοντα, ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, ο εργοδότης εφαρμόζει και όλα τα ακόλουθα μέτρα:

α) Περιορισμό των ποσοτήτων του καρκινογόνου παράγοντα στο χώρο εργασίας.

β) Περιορισμό του αριθμού των εργαζομένων που εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν στο χαμηλότερο δυνατό επίπεδο.

γ) Σχεδιασμό των μεθόδων εργασίας και των μηχανικών μέτρων προστασίας, έτσι ώστε να αποφεύγεται ή να ελαχιστοποιείται η έκλυση καρκινογόνων παραγόντων στο χώρο εργασίας.

δ) Δέσμευση του καρκινογόνου παράγοντα στην πηγή του, τοπική απορρόφηση ή γενικό εξαερισμό, που γίνονται κατάλληλα και σύμφωνα με την ανάγκη προστασίας της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος.

ε) Χρήση των υπαρχουσών κατάλληλων μεθόδων μέτρησης των καρκινογόνων παραγόντων, ιδίως για την έγκαιρη ανίχνευση ασυνήθους έκθεσης οφειλόμενης σε απρόβλεπτο συμβάν ή σε ατύχημα.

στ) Εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών και μεθόδων εργασίας.

ζ) Μέτρα συλλογικής προστασίας ή/και μέτρα ατομικής προστασίας, στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η έκθεση δεν μπορεί να αποφευχθεί με άλλα μέσα.

η) Μέτρα υγιεινής, ιδίως τακτικό καθαρισμό των δαπέδων, των τοίχων και των λοιπών επιφανειών.

θ) Ενημέρωση των εργαζομένων.

ι) Οριοθέτηση των επικίνδυνων ζωνών και χρήση κατάλληλων σημάτων προειδοποίησης και ασφάλειας, συμπεριλαμβανομένων των σημάτων «απαγορεύεται το κάπνισμα» σε χώρους στους οποίους οι εργαζόμενοι εκτίθενται ή ενδέχεται να εκτεθούν σε καρκινογόνους παράγοντες.

ια) Εκπόνηση σχεδίων και εγκατάσταση συστημάτων για την αντιμετώπιση περιπτώσεων έκτακτης ανάγκης.

ιβ) Μέσα για την ασφαλή αποθήκευση, χειρισμό και μεταφορά, ιδίως με τη χρήση δοχείων σφραγισμένων και επισημασμένων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με τρόπο ευανάγνωστο, σαφή και ευδιάκριτο.

ιγ) Μέσα για την ασφαλή συλλογή, αποθήκευση και απομάκρυνση των αποβλήτων από τους εργαζόμενους συμπεριλαμβανομένης της χρήσης δοχείων σφραγισμένων και επισημασμένων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, με τρόπο ευανάγνωστο, σαφή και ευδιάκριτο.

Άρθρο 6

Ενημέρωση της αρμόδιας αρχής

Ο εργοδότης οφείλει να παρέχει στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας κάθε στοιχείο που αφορά την εκτίμηση κινδύνου του άρθρου 3 καθώς και πληροφορίες σχετικά με:

1. Τις βιομηχανικές δραστηριότητες ή/και μεθόδους που εφαρμόζονται, καθώς και τους λόγους για τους οποίους χρησιμοποιούνται καρκινογόνοι παράγοντες.

2. Τις παραγόμενες ή χρησιμοποιούμενες ποσότητες ουσιών ή παρασκευασμάτων που περιέχουν καρκινογόνους παράγοντες.

3. Τον αριθμό των εργαζομένων που εκτίθενται.

4. Τα προληπτικά μέτρα που λαμβάνονται.

5. Τον τύπο του προστατευτικού εξοπλισμού που χρησιμοποιείται.

6. Τη φύση και το βαθμό της έκθεσης.

7. Τις περιπτώσεις υποκατάστασης.

Άρθρο 7

Απρόβλεπτη έκθεση

1. Σε περίπτωση απρόβλεπτων συμβάντων ή ατυχημάτων τα οποία μπορεί να προκαλέσουν ασυνήθη έκθεση των εργαζομένων, ο εργοδότης πληροφορεί αμέσως τους εργαζόμενους.

2. Εως ότου αποκατασταθεί η κανονική λειτουργία και εξαλειφθούν τα αίτια της ασυνήθους έκθεσης:

α) Στην προσβληθείσα ζώνη, επιτρέπεται να εργάζονται μόνον οι εργαζόμενοι που είναι απαραίτητοι για την εκτέλεση των επισκευών και άλλων εργασιών που είναι αναγκαίες.

β) Οι εν λόγω εργαζόμενοι εφοδιάζονται με προστατευτικό ιματισμό και ατομικό προστατευτικό αναπνευστικό εξοπλισμό τον οποίο πρέπει να φέρουν, η δε έκθεση δεν μπορεί να είναι διαρκής και περιορίζεται στον ελάχιστα δυνατό για κάθε εργαζόμενο χρόνο.

γ) Οι μη φέροντες προστατευτικό εξοπλισμό εργαζόμενοι δεν επιτρέπεται να εργάζονται στην προσβληθείσα ζώνη.

Άρθρο 8

Προβλεπτή έκθεση

1. Για ορισμένες δραστηριότητες, όπως η συντήρηση, όπου είναι δυνατόν να προβλεφθεί η πιθανότητα αισθητά αυξημένης έκθεσης των εργαζομένων και όπου έχουν ήδη εξαντληθεί όλες οι δυνατότητες για τη λήψη άλλων τεχνικών προληπτικών μέτρων για τον περιορισμό της έκθεσης αυτής, ο εργοδότης καθορίζει, αφού ζητηθεί η γνώμη των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση, με την επιφύλαξη δε πάντοτε των ευθυνών που φέρει ο εργοδότης , τα απαραίτητα μέτρα ώστε να μειωθεί όσο το δυνατόν περισσότερο η διάρκεια έκθεσης των εργαζομένων και να διασφαλιστεί η προστασία τους κατά τις δραστηριότητες αυτές.

2. Κατ' εφαρμογή της παραγράφου 1, διατίθεται στους εν λόγω εργαζόμενους προστατευτικός ιματισμός και ατομικός προστατευτικός αναπνευστικός εξοπλισμός, που πρέπει να φέρουν για όσο χρονικό διάστημα διαρκεί η ασυνήθης έκθεση. Η έκθεση αυτή δε μπορεί να είναι διαρκής και περιορίζεται στον ελάχιστα δυνατό για κάθε εργαζόμενο χρόνο.

3. Ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε οι ζώνες στις οποίες διεξάγονται οι δραστηριότητες που αναφέρονται στην παράγραφο 1, να είναι σαφώς οριοθετημένες και να έχουν εμφανή σήμανση , ή με άλλους τρόπους να αποτρέπεται η πρόσβαση στους χώρους αυτούς ατόμων που δεν έχουν σχετική άδεια και δεν έχουν λάβει ειδική εκπαίδευση .

Άρθρο 9

Πρόσβαση στις ζώνες κινδύνου

Οι εργοδότες λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα ώστε οι ζώνες στις οποίες διεξάγονται οι δραστηριότητες ως προς τις οποίες τα αποτελέσματα της εκτίμησης που αναφέρονται στο άρθρο 3 καταδεικνύουν κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία των εργαζομένων να μην είναι προσπελάσιμες για εργαζόμενους άλλους από εκείνους που αναγκαστικά εισέρχονται λόγω της εργασίας ή των καθηκόντων τους .

Άρθρο 10

Μέτρα υγιεινής και μέτρα ατομικής προστασίας

Για κάθε δραστηριότητα κατά την άσκηση της οποίας υπάρχει κίνδυνος επιβάρυνσης από καρκινογόνους παράγοντες, οι εργοδότες υποχρεούνται να λαμβάνουν κατάλληλα μέτρα ώστε:

1. Οι εργαζόμενοι να μην τρώνε ή πίνουν στις ζώνες εργασίας στις οποίες υπάρχει κίνδυνος επιβάρυνσης από καρκινογόνους παράγοντες. Στις ίδιες ζώνες απαγορεύεται το κάπνισμα.

2. Να παρέχεται στους εργαζόμενους, κατάλληλος προστατευτικός ιματισμός ή άλλος κατάλληλος ειδικός ιματισμός και να προβλέπεται η ύπαρξη χωριστών χώρων εναπόθεσης του ιματισμού εργασίας ή προστασίας, αφενός, και του κανονικού ιματισμού, αφετέρου.

3. Να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων κατάλληλες και πλήρεις εγκαταστάσεις λουτρών και χώρων υγιεινής.

4. Ο εξοπλισμός προστασίας να είναι σωστά τοποθετημένος σε καθορισμένο χώρο, να ελέγχεται και να καθαρίζεται πριν και, οπωσδήποτε μετά από κάθε χρήση και ο ελλατωματικός εξοπλισμός να επισκευάζεται ή να αντικαθίσταται πριν από νέα χρήση.

Άρθρο 11

Εκπαίδευση των εργαζομένων

1. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, ο εργοδότης λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε οι εργαζόμενοι και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση να λαμβάνουν κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση, βάσει όλων των διαθέσιμων πληροφοριών, ιδίως με την μορφή ενημέρωσης και γραπτών οδηγιών, σχετικά με:

α) Τους ενδεχόμενους κινδύνους για την υγεία, συμπεριλαμβανομένων των πρόσθετων κινδύνων που οφείλονται στο κάπνισμα.

β) Τις προφυλάξεις που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη της έκθεσης.

γ) Τις απαιτήσεις υγιεινής.

δ) Τη χρήση του προστατευτικού εξοπλισμού και ιματισμού.

ε) Τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται από τους εργαζόμενους, και ιδίως από το προσωπικό επέμβασης σε περίπτωση ατυχήματος και για την πρόληψη των ατυχημάτων.

2. Η εκπαίδευση αυτή πρέπει:

α) Να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων κινδύνων.

β) Να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα .

3. Στα πλαίσια της εκπαίδευσης των εργαζομένων, ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να ενημερώνει τους εργαζόμενους σχετικά με τις εγκαταστάσεις και τα δοχεία που βρίσκονται εκεί και περιέχουν καρκινογόνους παράγοντες, να φροντίζει ώστε όλα τα δοχεία, συσ κευασίες και εγκατασταστάσεις που περιέχουν καρκινογόνους παράγοντες να έχουν επισημανθεί με τρόπο σαφή και ευανάγνωστο, και να τοποθετεί ευδιάκριτα σήματα κινδύνου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Άρθρο 12

Ενημέρωση εργαζομένων

1. Ο εργοδότης οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα, ώστε να εξασφαλίζεται ότι:

α) Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση μπορούν να ελέγχουν την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος, ή μπορούν να συνεργάζονται κατά την εφαρμογή αυτή, ιδίως όσον αφορά:

ι) τις επιπτώσεις για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων, οι οποίες σχετίζονται με την επιλογή και τη χρήση προστατευτικού ιματισμού και εξοπλισμού, με την επιφύλαξη πάντοτε των ευθυνών του εργοδότη για τον καθορισμό της αποτελεσματικότητας του προστατευτικού ιματισμού και εξοπλισμού και

ιι) τα μέτρα που καθορίζει ο εργοδότης και τα οποία προβλέπονται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, με την επιφύλαξη πάντοτε των ευθυνών του εργοδότη για τον καθορισμό των μέτρων αυτών.

β) Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση, ενημερώνονται το ταχύτερο δυνατόν για τις περιπτώσεις ασυνήθους έκθεσης, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων που αναφέρονται στο άρθρο 8, για τα αίτιά τους και για τα ληφθέντα ή ληπτέα μέτρα για την αντιμετώπιση της κατάστασης.

2. Ο εργοδότης τηρεί ενημερωνόμενο κατάλογο των εργαζομένων που είναι επιφορτισμένοι με την άσκηση των δραστηριοτήτων ως προς τις οποίες τα αποτελέσματα της εκτίμησης που προβλέπεται στο άρθρο 3 καταδεικνύουν κίνδυνο για την ασφάλεια ή την υγεία τους, με μνεία της έκθεσης στην οποία υποβλήθηκαν.

3. Πρόσβαση στον κατάλογο που αναφέρεται στην παράγραφο 2 έχουν:

α) Ο γιατρός εργασίας, ο αρμόδιος γιατρός του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο ανήκει ο εργαζόμενος και η αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

β) Κάθε εργαζόμενος για τις πληροφορίες που περιέχονται στον κατάλογο και οι οποίες τον αφορούν προσωπικά.

4. Οι εργαζόμενοι ή/και οι εκπρόσωποί τους στην επιχείρηση ή την εγκατάσταση έχουν πρόσβαση στις ανώνυμες συλλογικές πληροφορίες.

Άρθρο 13

Διαβούλευση και συμμετοχή των εργαζομένων

Στα πλαίσια της διαβούλευσης και της συμμετοχής των εργαζομένων σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις οι εργοδότες ζητούν τη γνώμη των εργαζομένων ή/και των εκπροσώπων τους και διευκολύνουν τη συμμετοχή τους, αναφορικά με τα θέματα που σχετίζονται με την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 14

Επίβλεψη της υγείας

1. Εάν τα αποτελέσματα της εκτίμησης που αναφέρεται στο άρθρο 3 καταδεικνύουν κίνδυνο για την υγεία ή την ασφάλεια των εργαζομένων, ο εργοδότης έχει την υποχρέωση:

α) Να χρησιμοποιεί τις υπηρεσίες γιατρού εργασίας, όπως αυτός ορίζεται στο ν. 1568/85, ανεξάρτητα από τον αριθμό εργαζομένων στην επιχείρηση ή/και την εγκατάσταση.

β) Να εξασφαλίζει σύμφωνα με τις υποδείξεις του γιατρού εργασίας, ότι κάθε εργαζόμενος πριν από την έκθεση και στη συνέχεια σε τακτά χρονικά διαστήματα, υπόκειται σε ιατρική εξέταση για την εκτίμηση της κατάστασης της υγείας του.

2. Αν ένας εργαζόμενος παρουσιάζει διαταραχή που ενδέχεται να οφείλεται στην έκθεσή του σε καρκινογόνους παράγοντες, ο γιατρός εργασίας ή/και η αρμόδια επιθεώρηση εργασίας μπορούν να ζητούν και από άλλους εργαζόμενους που έχουν επίσης εκτεθεί στους ίδιους καρκινογόνους παράγοντες να υποβληθούν σε επίβλεψη της υγείας τους, ανεξάρτητα αν η εκτίμηση του άρθρου 3 συνηγορεί προς τούτο.

Στην περίπτωση αυτή, γίνεται επανεκτίμηση του κινδύνου έκθεσης σύμφωνα με το άρθρο 3.

3. Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες πραγματοποιείται παρακολούθηση της υγείας των εργαζομένων, τηρούνται ατομικοί ιατρικοί φάκελοι, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις και ο γιατρός εργασίας ή/και η αρμόδια επιθεώρηση εργασίας υποδεικνύουν κάθε προστατευτικό ή προληπτικό μέτρο που πρέπει να λαμβάνεται για την προστασία της υγείας των εν λόγω εργαζομένων.

4. Ο εργοδότης εξασφαλίζει ότι παρέχονται πληροφορίες και συμβουλές στους εργαζόμενους όσον αφορά την ιατρική παρακολούθηση στην οποία μπορούν να υποβάλλονται μετά την παύση της έκθεσης.

5. Οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση στα αποτελέσματα της ιατρικής παρακολούθησης που τους αφορούν. Επανεξέταση των αποτελεσμάτων της ιατρικής παρακολούθησης μπορούν να ζητούν ο εργοδότης και οι εν λόγω εργαζόμενοι.

6. Πρακτικές συστάσεις για την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων δίνονται στο παράρτημα II του άρθρου 16 του παρόντος.

7. λες οι περιπτώσεις καρκίνου των εργαζομένων που αναγνωρίζεται ότι οφείλονται στην έκθεση σε καρκινογόνους παράγοντες κατά την εργασία, αναγγέλλονται από τον γιατρό εργασίας μέσω της επιχείρησης και από τον ασφαλιστικό οργανισμό στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας.

Άρθρο 15

Τήρηση Φακέλλων

1. Ο κατάλογος που προβλέπεται στο άρθρο 12 παράγραφος 2 και ο ατομικός ιατρικός φάκελος που προβλέπεται στο άρθρο 14 παράγραφος 3, διατηρούνται επί σαράντα τουλάχιστον χρόνια μετά την παύση της έκθεσης.

2. Σε περίπτωση παύσης της λειτουργίας της επιχείρησης, οι φάκελοι αυτοί αποστέλλονται στον αρμόδιο ασφαλιστικό οργανισμό, ενώ επίσης, αντίγραφα των φακέλων αποστέλλονται στις ιατρικές υπηρεσίες του ΚΥΑΕ του Υπουργείου Εργασίας για ερευνητικούς σκοπούς.

3. Σε κάθε περίπτωση ο εργαζόμενος δικαιούται αντιγράφου του ατομικού του ιατρικού φακέλου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 16

Προσάρτηση των παραρτημάτων

Προσαρτώνται και αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του παρόντος το παράρτημα I που αναφέρεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 και το παράρτημα II που αναφέρεται στο άρθρο 14 παράγραφος 6 και έχουν ως ακολούθως:

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I

Κατάλογος ουσιών, παρασκευασμάτων και μεθόδων

(άρθρο 2 παράγραφος 3)

1. Παρασκευή αουραμίνης

2. Εργασίες που συνεπάγονται έκθεση σε πολυκυκλικούς αρωματικούς υδρογονάνθρακες που περιέχονται στην αιθάλη, στην πίσσα, το κατράμι, τον καπνό ή τον κονιορτό λιθάνθρακα.

3. Εργασίες που συνεπάγονται έκθεση στον κονιορτό, τον καπνό ή την ομίχλη που παράγονται κατά τη φρύξη και τον ηλεκτρικό καθαρισμό θειούχων συμπηγμάτων νικελίου.

4. Μέθοδος ισχυρού οξέος στην παρασκευή ισοπροπυλικής αλκοόλης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II

Πρακτικές συστάσεις για την ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων

(άρθρο 14 παράγραφος 6)

1. Ο γιατρός εργασίας ή/και ο γιατρός του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο ανήκει ο εργαζόμενος, οφείλουν να γνωρίζουν καλώς τις συνθήκες ή τις περιστάσεις έκθεσης κάθε εργαζόμενου.

2. Η ιατρική παρακολούθηση των εργαζομένων πραγματοποιείται σύμφωνα με τις αρχές και τις πρακτικές της ιατρικής της εργασίας και πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα μέτρα:

α) Κατάρτιση φακέλου με το ιατρικό και επαγγελματικό ιστορικό κάθε εργαζόμενου.

β) Προσωπική συνέντευξη.

γ) Ενδεχομένως, βιολογική παρακολούθηση, καθώς και ανίχνευση των πρώιμων και αντιστρεπτών επιπτώσεων επί της υγείας του εξεταζόμενου.

Μπορούν να αποφασίζονται περαιτέρω ιατρικές εξετάσεις για κάθε εργαζόμενο ο οποίος υποβάλλεται σε ιατρική παρακολούθηση, λαμβανομένων υπόψη των πλέον πρόσφατων γνώσεων της ιατρικής της εργασίας.

Άρθρο 17

Έλεγχος εφαρμογής

Ο έλεγχος της εφαρμογής του παρόντος ανατίθεται στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας και συγκεκριμένα στα Κέντρα Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.-Π.Ε.Κ.) ή στις Διευθύνσεις επιθεώρησης εργασίας με τα αρμόδια Τμήματα τεχνικής και υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας ή στα Τμήματα επιθεώρησης εργασίας.

Άρθρο 18

Κυρώσεις

1. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται, ανεξάρτητα από τις ποινικές κυρώσεις, οι διοικητικές κυρώσεις του άρθρου 24 του ν. 2224/94.

2. Σε κάθε εργοδότη, κατασκευαστή, παρασκευαστή, εισαγωγέα ή προμηθευτή, που παραβαίνει από αμέλεια ή πρόθεση τις διατάξεις του παρόντος επιβάλλονται οι ποινικές κυρώσεις του άρθρου 25 του ν. 2224/94 με την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 6 της ΚΥΑ 88555/3293/30.9.88 που κυρώθηκε με το άρθρο 39 του ν. 1836/89.

Άρθρο 19

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Στον Υφυπουργό Εργασίας αναθέτουμε τη δημοσίευση και εκτέλεση του παρόντος διατάγματος.

Αθήνα, 17 Δεκεμβρίου 1994

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ **ΑΝ. ΠΕΠΟΝΗΣ**	ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ **Κ. ΣΚΑΝΔΑΛΙΔΗΣ**
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ **Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ**	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ **Α. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ**
ΥΓ., ΠΡ. & ΚΟΙΝ. ΑΣΦ/ΣΕΩΝ **Δ. ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ**	ΒΙΟΜ., ΕΝΕΡΓ. & ΤΕΧΝ/ΓΙΑΣ **Κ. ΣΗΜΙΤΗΣ**
ΑΝ. ΒΙΟΜ., ΕΝΕΡΓ. & ΤΕΧΝ/ΓΙΑΣ **ΧΡ. ΡΟΚΟΦΥΛΛΟΣ**	ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ **Γ. ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΣ**

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ